

ПЕНСІЙНИЙ ФОНД УКРАЇНИ

ДЕПАРТАМЕНТ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, СТРАХОВИХ ВИПЛАТ, СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ, ЖИТЛОВИХ СУБСИДІЙ ТА ПЛЪГ

вул. Бастіонна, 9, м. Київ-14, 01601 тел. 284-89-33,

E-mail: info@pfu.gov.ua, сайт www.pfu.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 00035323

від _____ 20__ р. № _____

На № _____ від _____ 20__ р.

Пані Віті

foi+request-112112-

9f5ac7da@dostup.pravda.com.ua

Шановна пані Віто!

Розглянувши Ваш інформаційний запит від 06.05.2023 щодо надання допомоги по вагітності та пологах (вх. № 798/11 від 08.05.2023), Пенсійний фонд України повідомляє.

Згідно із статтею 11 Закону України від 23.09.1999 № 1105-XIV “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування” (далі – Закон № 1105) страхуванню у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності підлягають особи, які працюють на умовах трудового договору (контракту), гіг-контракту, іншого цивільно-правового договору, на інших підставах, передбачених законом, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форми власності та господарювання, зокрема які є резидентами Дія Сіті, у тому числі в іноземних дипломатичних та консульських установах, інших представництвах нерезидентів або у фізичних осіб, а також обрані на виборні посади в органах державної влади, органах місцевого самоврядування та в інших органах, фізичні особи - підприємці, особи, які провадять незалежну професійну діяльність, члени фермерського господарства, якщо вони не належать до осіб, які підлягають страхуванню у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності на інших підставах.

Статтею 12 Закону № 1105 передбачено, що право на страхові виплати за страхуванням у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності мають застраховані особи – громадяни України, іноземці, особи без громадянства та члени їхніх сімей, які проживають в Україні, якщо інше не передбачено міжнародним договором України, згода на обов’язковість якого надана Верховною Радою України.

Це право виникає з настанням страхового випадку в період роботи (включаючи час випробування та день звільнення), зайняття підприємницькою та іншою діяльністю, якщо інше не передбачено законом.

Відповідно до абзацу першого частини першої статті 22 Закону № 1105 страхова виплата у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності застрахованим

Зарубіна Світлана Анатоліївна

КНЕДП ІДД ДПС

D9BCDD824FAB4C1A9F6EEE6BCD6C7C0095292DCEB56C57540EEADAB87F98FC500

09.05.2023

Пенсійний фонд України

09.05.2023

2800-030401-8/25459

особам, які працюють на умовах трудового договору (контракту), гіг-контракту, іншого цивільно-правового договору та на інших підставах, передбачених законом, призначається та надається за основним місцем роботи (діяльності).

Частиною першою статті 23 Закону № 1105 зазначено, що підставою для призначення застрахованій особі допомоги по вагітності та пологах є сформований на основі медичного висновку про тимчасову непрацездатність, листок непрацездатності.

Частиною третьою статті 18 Закону № 1105 передбачено, що у разі надання застрахованій особі відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами у період простою підприємства, установи, організації не з вини застрахованої особи, щорічної (основної чи додаткової) відпустки, відпустки без збереження заробітної плати, додаткової відпустки у зв'язку з навчанням, творчої відпустки допомога по вагітності та пологах надається з дня виникнення права на відпустку у зв'язку з вагітністю та пологами.

Допомога по вагітності та пологах надається застрахованій особі у розмірі 100 відсотків середньої заробітної плати (доходу), обчисленої у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, і не залежить від страхового стажу (частина 1 статті 19 Закону № 1105).

Згідно із пунктом 2 розділу II Порядку видачі (формування) листків непрацездатності в Електронному реєстрі листків непрацездатності, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17.06.2021 № 1234 "Про затвердження Порядку видачі (формування) листків непрацездатності в Електронному реєстрі листків непрацездатності", зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07.07.2021 за № 890/36512, листок непрацездатності формується в Електронному реєстрі листків непрацездатності на підставі інформації про медичний висновок (медичні висновки) у разі ідентифікації пацієнта як застрахованої особи в реєстрі застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Дати відкриття та закриття листка непрацездатності відповідають датам початку строку дії та закінчення строку дії медичного висновку, на підставі якого сформований цей листок непрацездатності. Листок непрацездатності з причиною непрацездатності "Вагітність та пологи" вважається виданим через сім днів з дати відкриття листка непрацездатності.

Отже, як у першому, так і другому випадку наведеному у запиті, допомога по вагітності та пологах надається застрахованим особам за 126 календарних дні з моменту настання права у них на відпустку у зв'язку з вагітністю та пологами, а саме: з 05.05.2023 та червня 2023 року.

Що стосується підстав для відмови застрахованій особі в наданні страхової виплати за період перебування застрахованої особи у відпустці без збереження заробітної плати, визначених статтею 16 Закону № 1105, то така відмова стосується лише допомоги по тимчасовій непрацездатності.

Обчислення допомоги по вагітності та пологах здійснюється відповідно до норм Порядку обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.09.2001 № 1266 (далі – Порядок № 1266).

Так, відповідно до пунктів 2 та 3 Порядку № 1266, сума страхових виплат застрахованій особі та оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності за рахунок коштів роботодавця обчислюється шляхом множення суми денної виплати, розмір якої встановлюється у відсотках середньоденної заробітної плати залежно від страхового стажу, якщо його наявність передбачена законодавством, на кількість календарних днів, що підлягають оплаті.

Середньоденна заробітна плата обчислюється шляхом ділення нарахованої за розрахунковий період (12 календарних місяців) заробітної плати, на яку нарахований єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та/або страхові внески на відповідні види загальнообов'язкового державного соціального страхування, на кількість календарних днів перебування у трудових відносинах, виконання робіт (надання послуг) за цивільно-правовими договорами, провадження підприємницької або іншої діяльності, пов'язаної з отриманням доходу безпосередньо від такої діяльності, у розрахунковому періоді без урахування календарних днів, не відпрацьованих з поважних причин, – тимчасова непрацездатність, відпустка у зв'язку з вагітністю та пологами, відпустка для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку та шестирічного віку за медичним висновком, відпустка без збереження заробітної плати, призупинення дії трудового договору у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України (далі - поважні причини).

Пунктами 25, 26 Порядку № 1266 передбачено, що розрахунковим періодом, за який обчислюється середня заробітна плата, є 12 календарних місяців перебування у трудових відносинах (з першого до першого числа) за останнім основним місцем роботи застрахованої особи, що передують місяцю, в якому настав страховий випадок.

Якщо у розрахунковому періоді перед настанням страхового випадку застрахована особа з поважних причин не мала заробітку або страховий випадок настав у перший день роботи, середня заробітна плата визначається виходячи з тарифної ставки (посадового окладу) або її частини, встановленої на день настання страхового випадку (пункт 28 Порядку № 1266).

Слід зазначити, що якщо протягом дванадцяти місяців перед настанням страхового випадку за даними Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування застрахована особа має страховий стаж менше шести місяців, середня заробітна плата визначається для розрахунку допомоги по вагітності та пологах - виходячи з нарахованої заробітної плати, з якої сплачуються страхові внески, але в розрахунку на місяць не вище

двократного розміру мінімальної заробітної плати та не менше за розмір мінімальної заробітної плати, встановлений законом у місяці настання страхового випадку.

З повагою

**начальник управління страхових виплат
та соціальних послуг**

Оксана Петрова

Світлана ЗАРУБІНА